

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის

იურიდიული ფაკულტეტის სადოქტორო პროგრამა

I. სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: სამართალი Law

II. მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: სამართლის დოქტორი (Doctor Juris / PhD in Law)

III. პროგრამის მოცულობა კრედიტებით:

სამართლის სადოქტორო პროგრამა წარმოადგენს სასწავლო პროგრამებისა (სასწავლო კომპონენტი) და სამეცნიერო კვლევების (კვლევითი კომპონენტი) ერთობლიობას და იგი მოიცავს 180 კრედიტს.

IV. სწავლების ენა: ქართული

V. სადოქტორო პროგრამის მიზანი:

სამართლის სადოქტორო პროგრამა არის დარგობრივი სადოქტორო პროგრამა, რომელიც მიზნად ისახავს სამართლის თეორიული და პრაქტიკული ასპექტების მეცნიერულ კვლევას, სამართლის მეცნიერებისა და სამართლებრივი აზროვნების განვითარებას, აგრეთვე არსებული სამართლის სისტემების არსში წვდომას, მათი ნაკლოვანი მხარეების წარმოჩენას და შესაბამისი წინადადებების შემუშავებას.

პროგრამის მიზანია კურსდამთავრებულ გამოუმუშავოს ის აუცილებელი თვისებები, რომელიც არსებული ცოდნის გაფართოებისა და ინოვაციური მეთოდების გამოყენების საშუალებას იძლევა. კურსდამთავრებულს უნდა ჰქონდეს ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი. სამართლის სადოქტორო პროგრამის კურსდამთავრებული უფლებამოსილია საქართველოს უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში დაიკავოს აკადემიური თანამდებობა კანონმდებლობით გათვალისწინებული წესების დაცვით

VI. სადოქტორო პროგრამაზე მიღების წინაპირობა:

სამართლის სადოქტორო პროგრამაზე მიიღებიან სამართლის მაგისტრის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხის მქონე პირები, რომლებიც აკმაყოფილებენ დოქტორანტურის მინიმალური სტანდარტით დადგენილ მოთხოვნებს: გამოცდა უცხო ენასა (ინგლისური, გერმანული ან ფრანგული B2 დონე) და გასაუბრება სპეციალობაში.

VII. სწავლის შედეგი: კურსდამთავრებულს უნდა ჰქონდეს შემდეგი ზოგადი და დარგობრივი კომპეტენციები:

სწავლის შედეგების კრიტერიუმები	დარგობრივი კომპეტენციები
ცოდნა და გაცნობიერება;	აქვს სამართლის მიმართულების უახლეს ან/და აქტუალურ მიღწევებზე დამყარებული ცოდნა. ფლობს დარგის/ქვედარგის ან დარგთაშორისი სფეროს სამეც-ნიერო კვლევისა და სწავლების თანამედროვე მეთოდებს. შეუძლია შესაბამის სფეროში არსებული ცოდნის კრიტიკული გააზრებისა და ნაწილობრივი გადაფასების გზით ცოდნის განახლებული ფარგლების გაცნობიერება.
ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი;	შეუძლია სამართლის მიმართუ-ლებით ინოვაციური კვლევების დაგეგმვა, განხორციელება და ზედამხედველობა; ახლებური მეთოდებისა და მიდგომების შემუშავება, რომელიც სფეროს ფარგლებში ახლი ცოდნის შექმნა-ზეა ორიენტირებული. ფლობს სამართლებრივი კონფლიქტების სამართლებრივი მეთოდებით გადაწყვეტის უნარს. შეუძლია საუნივერსიტეტო განათ-ლებაში საკუთარი წვლილის შეტანა სწავლებისა და კვლევის განხორ-ციელების გზით.
დასკვნის უნარი;	შეუძლია განახლებული სამართლებრივი ბაზის, სასამართ-ლო პრაქტიკისა თუ უახლესი მეცნიერული მიღწევების, ახალი, რთული და წინააღმდეგობრივი მიდგომების შეფასება და კრიტი-კული ანალიზი. ახალი მეთოდო-ლოგიის შემუშავებისა თუ განვითარებისათვის ხელშეწყობა. წამოჭრილი პრობლემების დამოუ-კიდებლად გადაწყვეტა. ფლობს სამართლებრივი პრობლემების სწორი მეცნიერული ინტერპრეტირების უნარს.
კომუნიკაციის უნარი;	შეუძლია სართაშორისო თუ ეროვნულ დონეზე სამეცნიერო საზოგადოებასთან უახლესი სამეცნიერო მიღწევების გარკვევით და დასაბუთებულად წარმოჩენა და თემატურ პოლემიკაში ჩართვა სამეცნიერო კონფერენციებში მონა-წილეობის, სამეცნიერო პუბლიკა-ციების, მონოგრაფიების და სახელმძღვანელოების და ა.შ. შექმნის გზით.
სწავლის უნარი;	აქვს სწავლისა თუ კვლევის პროცესში სფეროს უახლეს სამეცნიერო მიღწევებზე დაფუძნებული ახალი შეხედულებებისა თუ იდეების

	კრიტიკული გააზრების, ათვისებისა და მათი დანერგვის უნარი, გააჩნია ასევე სამართლის მიმართულების განვითარებისათვის მნიშვნელოვან ან/და ახალი პროცესების განვითარების მზაობა.
ღირებულებები.	შეუძლია სფეროსთან დაკავშირებული ღირებულებების დამკვიდრების გზების კვლევა და მათ დასამკვიდრებლად ინოვაციური მეთოდების შემუშავება.

VIII. სწავლის შედეგების მიღწევის მეთოდები:

1. ვერბალური, ანუ ზეპირსიტყვიერი მეთოდი.
2. დისკუსია/დებატები.
3. წიგნზე მუშაობის მეთოდი.
4. დემონსტრირების მეთოდი.
5. ინდუქცია, დედუქცია, ანალიზი და სინთეზი.
6. წერითი მუშაობის მეთოდი.
7. თანამედროვე კვლევის მეთოდები.

პროფესორი შეიძლება იყენებდეს ერთ ან რამდენიმე მეთოდს, ან ნებისმიერ სხვა მეთოდს, კონკრეტული სასწავლო-კვლევითი ამოცანის შესასრულებლად.

IX. სტუდენტის ცოდნის შეფასების სისტემა: შეფასების ზოგადი წესი:

სტუდენტის ცოდნა ფასდება 100 ქულიანი სისტემით;

კრედიტის მისაღებად საჭირო მინიმალურ შეფასებას წარმოადგენს 51 ქულა;

სტუდენტის ცოდნის შეფასება ხდება შემდეგი სქემით:

ქულები	შეფასება
91-100	ფრიადი, A
81-90	ძალიან კარგი, B
71-80	კარგი, C
61-70	დამაკმაყოფილებელი, D
51-60	საკმარისი, E
41-50	ვერ ჩააბარა, FX
0-40	ჩაიჭრა, F

დოქტორანტის სადისერტაციო ნაშრომის შეფასებისათვის შესაძლებელია შეფასების შემდეგი სისტემის გამოყენება:

ქულები	შეფასება
summa cum laude	ფრიადი (შესანიშნავი ნაშრომი)
magna cum laude	ძალიან კარგი (შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს ყოველმხრივ აღემატება)
cum laude	კარგი (შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს) აღემატება
bene	საშუალო (შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს ყოველმხრივ აკმაყოფილებს)
rite	დამაკმაყოფილებელი (შედეგი, რომელიც, ხარვეზების მიუხედავად, წაყენებულ მოთხოვნებს მაინც აკმაყოფილებს)

<i>insufficienter</i>	არადამაკმაყოფილებელი (შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს მნიშვნელოვანი ხარვეზების გამო ვერ აკმაყოფილებს)
<i>sub omni canone</i>	სრულიად არადამაკმაყოფილებელი (შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს სრულიად ვერ აკმაყოფილებს)

ფრიადი, ძალიან კარგი, კარგი, საშუალო და დამაკმაყოფილებელი შეფასების მიღების შემთხვევაში, დოქტორანტს ენიჭება სამართლის დოქტორის აკადემიური ხარისხი. არადამაკმაყოფილებელი შეფასების მიღების შემთხვევაში, დოქტორანტს ენიჭება ერთი წლის განმავლობაში გადაამუშავებული სადისერტაციო ნაშრომის წარდგენის უფლება. სრულიად არადამაკმაყოფილებელი შეფასების მიღების შემთხვევაში, დოქტორანტი კარგავს იგივე სადისერტაციო ნაშრომის წარდგენის უფლებას.

X. სადოქტორო პროგრამის კომპონენტები:

1. სასწავლო კომპონენტს ეთმობა 60 კრედიტი, ხოლო კვლევით კომპონენტს – 120 კრედიტი.
2. სასწავლო კომპონენტის სავალდებულო ელემენტებია:
  - ა) სწავლების მეთოდები – 5-15 კრედიტი;
  - ბ) პროფესორის ასისტენტობა – 5-10 კრედიტი;
  - გ) აკადემიური წერა და კვლევის მეთოდებისა და ხერხების კურსი – 10-15 კრედიტი;
  - დ) ორი სასემინარო ნაშრომის – მომზადება და აუდიტორიის წინაშე დაცვა – 15-30 კრედიტი.
3. სასწავლო კომპონენტის სხვა ელემენტები არჩევითია.
4. ინდივიდუალურ სასწავლო გეგმას, საერთო საუნივერსიტეტო სქემის ფარგლებში, ადგენს დოქტორანტი სამეცნიერო ხელმძღვანელთან და სადოქტორო პროგრამის ხელმძღვანელთან შეთანხმებით.
5. კვლევითი კომპონენტი მოიცავს 2 კოლოკვიუმს თითოეულისათვის 20 კრედიტის (40 კრედიტის) ოდენობით და სადისერტაციო ნაშრომის მომზადებასა და დაცვას (80 კრედიტი).

სწავლის შედეგების რუკა:

შედეგი	ცოდნა და გაცნობიერება	ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი	დასკვნის უნარი	კომუნიკაციის უნარი	სწავლის უნარი	ღირებულებები.
საგანი						
აკადემიური წერა	X	X	X	X	X	X
სწავლების მეთოდები	X		X	X	X	

XI. სადოქტორო პროგრამის ხელმძღვანელი

იურიდიული ფაკულტეტის ასოცირებული პროფესორი – თამარ ზარანდია (CV),
საერთაშორისო სამართლის მიმართულებით – აკადემიკოსი ლევან ალექსიძე (CV)

XII. სამეცნიერო კვლევის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა:სასწავლო ფართი 2500 მ²-ზე მეტი (აუდიტორიები, საპროფესოროები, ბიბლიოთეკა – მხოლოდ იურიდიული ფაკულტეტის ბიბლიოთეკაში (16703 ეგზემპლარი; მათ შორის – სახელმძღვანელოები და მონოგრაფიები (12005 ეგზემპლარი), ასევე, ჟურნალები, სასამართლო გადაწყვეტილებები, ლექსიკონები, ნორმატიული მასალა და სხვა ლიტერატურა, ელექტრონული რესურსები); 130 კომპიუტერი. საკონფერენციო დარბაზი, აუდიტორიები, სამეცნიერო ჟურნალი.

XIII. სადოქტორო პროგრამაზე მისაღები დოქტორანტების რაოდენობა

სამართალმცოდნეობის სადოქტორო პროგრამაზე მიიღება არა უმეტეს 20 დოქტორანტისა.

XIV. სადოქტორო პროგრამაში მონაწილე პროფესორები

სადოქტორო პროგრამაში მონაწილეობენ იურიდიული ფაკულტეტის და მოწვეული სრული და ასოცირებული პროფესორები.

XV. პროგრამის ფინანსური უზრუნველყოფა: სადოქტორო პროგრამის ფინანსურ უზრუნველყოფას ახდენს ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიუჯეტი, საიდანაც იურიდიული ფაკულტეტისათვის გამოყოფილი თანხა შეადგენს 2736784 ლარს.